

Ošetřování a čištění přírodního linolea

První pokusy vyrobit podlahovinu linoleum byly provedeny už kolem roku 1844 a od té doby se tento čistě přírodní materiál neustále vylepšuje co do užitečných vlastností a odolnosti. Vylepšování vlastností je v současné době soustředěno také na oblast výrobní úpravy povrchu. Této části je věnována velká pozornost, neboť všichni výrobci linolea jsou si dobře vědomi toho, že dlouhá životnost a bezproblémové užívání jsou podmíněny správně vedenými ošetřovacími postupy, které musí být zahájeny již při procesu výroby podlahoviny.

V současné době se setkáváme se dvěma různými výrobními povrchovými úpravami:

- **akrylátová úprava povrchu** – dále jen „akrylát“ (u výrobců linolea lze najít označení „Topschild“ nebo „LPX“);
- **polyuretanová úprava povrchu** – dále jen „PUR“ (u výrobců linolea označovaná jako „PUR“ nebo „XF“).

JAKÉ JSOU ROZDÍLY MEZI JEDNOTLIVÝMI ÚPRAVAMI?

Akrylát je standardní základní ochranný nátěr, který je chemicky odstranitelný. V mírně zatěžovaných objektech nebo domácnostech může fungovat při dodržení návodu na ošetřování a čištění určitou dobu bez dodatečného ošetření po pokládce, ošetření se doporučuje provést v okamžiku výskytu prvního opotřebenív místech nejčastějšího provozu. Ve středně až silně zatěžovaných objektech nebo na stavbách, kde po pokládce probíhá ještě delší dobu stavební činnost, je však nutné provést první ošetření povrchu ihned po pokládce, aby nedošlo k poškození povrchové struktury linolea.

PUR – tato úprava je mnohem odolnější vůči mechanickému zatížení a je chemicky neodstranitelná. První ošetření po pokládce není nutné provést ihned. Doporučuje se opět začít se sanací povrchu okamžitě při výskytu prvního opotřebenív v místech se silným zatížením. Sanace výrobní PUR-úpravy probíhá formou doplnění polyuretanového nátěru na povrch podlahoviny a nemůže být provedena běžnými jednokomponentními akrylátovými ochrannými nátěry, neboť ty nemají dokonalou přilnavost k polyuretanovému povrchu a výsledným efektem může být velmi rychlé opotřebenív nebo oddělování se nátěru od povrchu podlahoviny. Pro sanaci polyuretanového povrchu musí být použit produkt, který je s touto výrobní úpravou kompatibilní a má k ní 100% přilnavost – 2-komponentní PU-ochranná vrstva.

Rozlišujeme tyto dvě různé úpravy povrchu také při běžném denním čištění?

Samozřejmě i při běžném denním čištění musíme reagovat na rozdílné vlastnosti obou povrchů. V případě akrylátu se doporučuje používat do vody produkty s obsahem konzervačních látek a ošetřovacích komponentů, tak aby docházelo k neustálému doplňování konzervačních látek do povrchu.

Společně s pravidelným zalešťováním je to ideální způsob, jak udržet co nejdéle ochranný nátěr v dobré kondici a příjemném optickém stavu. U PUR úpravy povrchu naopak stejný produkt sice povrchu neublíží, ale může při opakovaném používání způsobovat nehezky vzhled (skvrny, šmouhy, zašednutí povrchu apod.). To je způsobeno tím, že kompaktní polyuretanová vrstva nepřijímá žádné konzervační látky do povrchu. Zde se doporučuje používat produkty na neutrální bázi, bez jakýchkoliv ošetřovacích komponentů. Na trhu jsou k dispozici pro PUR-úpravu povrchu speciální produkty pro denní čištění.

Jak ošetřit starší linoleum, které je již několik let v provozu?

U staršího linolea je dobré se pokusit zjistit jeho tzv. ošetřovací historii. Často se setkáváme s tím, že ošetřování bylo prováděno buď nevhodnými technologickými postupy, nebo nesprávnými produkty.

Nejčastější chyby, které vedou k problémům s ochrannými nátěry:

- pro základní čištění a odstranění starých nátěrů byl použit alkalický prostředek, který způsobil vylouhování povrchu;
- ošetřování bylo po delší dobu prováděno tak, že starý ochranný film nebyl nikdy bezezbytku odstraněn a nové nátěry se pouze tzv. přimazávaly na původní nátěr;
- po hlubkovém základním čištění a úplném odstranění starých ochranných filmů nebyl povrch linolea ponechán dostatečně dlouhou dobu, aby vyschl (vydýchal se), a rychle se uzavřel novým nátěrem.

Přistupujeme-li proto k základnímu čištění a následnému ošetření staršího linolea, jehož historii dokonale neznáme, musíme striktně dodržet následující zásady:

1. Pro základní čištění (chemické odstranění všech starých ochranných nátěrů) použít produkt speciálně určený pro linoleum. Hodnota jeho pH nesmí být větší než 10.
2. Pro základní čištění může být použit čistící pad nejvýše barvy zelené. Abrazivnější pady mohou způsobit mechanické poškození struktury linolea.
3. Odstranění starých nátěrů musí být dokonalé. Na povrchu linolea nesmí zůstat žádné zbytky starých nátěrů.

4. Po základním čištění musí povrch minimálně 12 hodin prosychat. Pokud uzavřeme vlhkost ve struktuře linolea, bude tláčit zespodu na ochranný nátěr a může dojít k jeho uvolnění od povrchu, tzv. sprášování.
5. Po základním čištění a přípravě povrchu můžeme volit buď standardní 1-komponentní akrylátový nátěr, nebo 2-komponentní polyuretanový nátěr. Volba záleží na zatížení objektu a způsobu používání podlahoviny. Ideální je osobní odborné poradenství a tzv. ušití ošetřovacího systému na míru konkrétního objektu.

Při čištění a ošetřování linolea používejte pouze takové produkty a postupy, které jsou pro tento přírodní materiál přímo určeny. Nesprávně zvolené postupy nebo produkty mohou tuto krásnou podlahovinu nevratně poškodit.

Jiří Kudrna, www.dr-schutz.cz